

Armastavad naised seljatavad „Rinaldos” narrid ja relvausku ristosõitjad

Eesti Põuevald
29. IX 2014

Paremalt Rinaldo (Monika-Evelin Liiv), keskel Almirena (Olga Zaitseva), sadulas Goffredo (Mati Turi).

Foto: Harri Rospu / Estonia

Moodsas Händeli tõlgenduses laulab nimitegelase rolli naine ja näidatakse sõja nõmedust.

Ruth Alaküla, Andres Laasik
kultuur@epl.ee

Georg Friedrich Händel ja tema inspiratsiooniallika loonud Torquato Tasso pööraksid haugas ringi, kui teaksid, millised pullimehed on saanud nende loodud vapratest ristirüütlitest-sangaritest Goffredost ja Rinaldost Estonia teatri värskes lavastuses „Rinaldo”. Seejuures ei ole vaieldav tõlgendus takistanud tekkimast huvitava lavastusel, imekauni muusika ja tõsiselt võetavate rollidega. Kuuleb uusi soliste ja uut laulukvaliteeti.

„Rinaldo” inglase lavastaja William Relton on pannud maha patsifismi märgi ja pööranud Händeli romantili-

tud ooperi heroiliste teemade külge.

Ootamatult lustlik

Ent Händeli muusika heroiline teatraalsus omandab sõjameeste rollides koomilise kõrvalmaigu. Sellele annab tõlgendusliku võtme esietendusel Goffredot laulnud Mati Turi, kellele Wagneri suurrollide kõrval ei ole võõrak jäänud ka barokne kergus. Nimitegelast Rinaldot kehastav Monika-Evelin Liiv laulab oma rolli täie tõsidusega ja vokaalselt laitmatult, ent temagi puhul lipsab sekka groteski elemente. Küllap vist tänu sellele, et meestegelase rolli metsosopran lahenduses pole rõhutatud tinglikkuse faktorile. Seda müütilist lugu edastades on teater läinud täiesti realistliku teed, pannes ristosõdalaste selga brittide koloniaalarmee vormid kuninganna Victoria valitsemisaja lõpuajast.

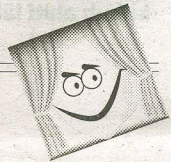
Eriti groteskse koomikute paari moodustab Goffredo koos oma sõdalasest venna Eustazioiga, keda esitades ilmutab Mart Mardiste head huumoritaju, mis avaldub väga mõdetud ja selgel moel. Lavastuse antimilitaarne paatos leiab lõpplahenduse finaalis, kus kõik noorukesed sõjamehed pärast lahingut laval lebavad ja Händeli võidukatele teemadele kurvalt mõjuva allteksti loovad.

Ooperi sõjavastaseks pööramine pole takistanud selle armastusega seotud tegevusliinide esilepääsu. Õieti siin ongi peidus lavastuse kõige suurem õnnestumine. Helen Lepalaane lauldud Damaskuse

„Rinaldo”

L: William Relton

O: Monika-Evelin Liiv, Annaliisa Pillak, Oliver Kuusik, Mati Turi
Alates 18. septembrist Estonias

kuninganna Armida on mõjuvalt kaunis Rinaldosse armudes ja ka oma endise kallima Argante (Rauno Elp) rüppe tagasi pöördudes.

Helen Lepalaan tunneb ennast Händeli barokses vokaaltehnikas koduselt. Tema tundesirius on kaasakiskuv. Kordagi ei teki küsimust, mida head leiab võluv ja võimukas suurilmadaam laval veidralt kujutatud sõjamehes Rinaldos, kes satub Armida küüsi oma kallima Almirena otsingutel.

Uus solist

Almirenana debüteeris Olga Zaitseva, kelle rollisooritus oli lubav. Kuulus „Lascia ch'io pianga” suurendas ooperi armastusega seotud tegevusliinide tõsiselt võetavust. Lavastuslikult vastandusid tundelised armastavad naised narideks tehtud sõjameestele. Justkui tahetaks seekord öelda, et tõeline kangelane peitub hoopis vapralt armastavas naises, mitte teist inimest tappa tahtvas sõjamehes.

„Rinaldo” selline pööramine on vaieldav, ent see ei tähenda ilmingimata keskpärasust. Vastupidi, see mõjub provotseerivalt. Tahaks tegijate käest küsida, kas siis tänapäeva maailmas militaarsel kangelaslikkusel enam kohta polegi. Priiskavalt jõukas ja muretus Londonis võib asi ka nii paista, mis ei tähenda, et teisel sõnumil eluõigust pole. ●

Ristosõdalastel on seljas brittide koloniaalarmee vormid Victoria valitsuse lõpuajast.

se kangelasooperi militaarsaatiiriks. Meisterlik tõlgendus haakub Händeli partituuriiga, minemata vastuollu ooperi algsete ideedega.

Lavastaja a ja o on tegelikult Estonia teatri poistekoori osast moodustatud sõjamehed, kes peaksid kujutama esimese ristosõja aegseid ristosõdijaid ja neile vastu astuvate araablase vägesid. Sõdurid-poisid viibivad palju laval, nii et nad hakkavad moodustama omaette kujundite joonist, mis on traagelda-